

Dosarul nr.2ra-1280/21

Prima instanță - Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești (jud. : I. Botezatu)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Comrat (jud. : D. Fudjenco, A. Mironov, L. Caraianu)

Î N C H E I E R E

08 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Gotișan Aliona,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Î.C.S. „EXPRESS LEASING & MICROCREDIT” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Arabadji Alexei și Gotișan Aliona cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată și la cererea reconvențională depusă de Gotișan Aliona împotriva Î.C.S. „EXPRESS LEASING & MICROCREDIT” Societate cu Răspundere Limitată intervenient accesoriu Arabadji Alexei cu privire la recunoașterea nulității clauzei contractuale,

împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 05 aprilie 2021 prin care s-a respins apelul declarat de Gotișan Aliona și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 04 septembrie 2020,

c o n s t a t ă :

La 09 august 2019, O.C.N. Î.C.S. „EXPRES LEASING & MICROCREDIT” S.R.L. a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Arabadji Alexei și Gotișan Aliona privind încasarea datoriei în suma de 2815,44 dolari SUA și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, între O.C.N. Î. C.S. „EXPRES LEASING & MICROCREDIT” S.R.L. și Arabadji Alexei a fost încheiat contractul de împrumut cu dobândă cu nr. AR/18/F089 din 07.06.2018 în suma de 2000 dolari SUA pe un termen de 07 iunie 2022.

Arabadji Alexei s-a obligat să achite suma în 48 de rate lunare în conformitate cu pct. 4.1 și anexa nr. 1 (graficul de rambursare) a contractului de credit cu dobândă. Însă, acesta nu și-a onorat obligațiunile contractului de împrumut.

În temeiul contractului de fidejusiune din 07 iunie 2018 Gotișan Aliona s-a obligat de a achita integral datoria lui Arabadji Alexei față de reclamant, în cazul de neexecutare de acesta în termen a obligațiunilor de achitare în conformitate cu contractul de împrumut.

La somațiile expediate pârâții nu au reacționat, lăsându-le fără un răspuns.

Reclamantul a invocat că, Arabadji Alexei nu și-a onorat obligațiunile contractuale, astfel, la 02 august 2019, datoria derivată din contractul de împrumut cu dobândă a constituit suma de 2815,44 USD conform actului de verificare care conține plata întârziată 2257,33 USD, restanței din plată lunară 206,14 USD, a penalității 351,97 USD.

Penalitatea a fost calculat în conformitate atât în conformitate cu pct. 7.2 din contractul de împrumut, cât și în temeiul art. 942 al. (4) și art. 948 din Codul civil.

La 21 octombrie 2019, Gotișan Aliona a înaintat în instanța de judecată o cerere reconvențională către O.C.N. Î.C.S. „EXPRES LEASING & MICROCREDIT” S.R.L. și a Arabadji Alexei privind recunoașterea ca fiind nul a pct. 1.11 din contractul de împrumut nr. AR/18/F089 din 07.06.2018 în partea condiției de proprietate cu titlu oneros sub formă de comision pentru administrare lunară.

În motivarea a indicat că obiectul cererii de chemare în judecată invocate inițial reprezintă încasarea datoriei și a penalității de întârziere executării obligațiunii în urma neexecutării contractului de împrumut cu nr. AR/18/F089 din 07 iunie 2018 încheiat între O.C.N. Î.C.S. „EXPRES LEASING & MICROCREDIT” S.R.L. și Arabadji Alexei.

Gotișan Aliona consideră că este nevalabilă condiția stabilită prin contractul de împrumut nr. AR/18/F089 din 07 iunie 2018 privind proprietatea cu titlu oneros sub formă de comision în mărime de 28 dolari SUA pentru administrare lunară.

În temeiul art. 869 Cod civil (în redacția precedentă intrării în vigoare a Legii privind modernizarea Codului civil) în baza contractului de împrumut, părțile pot prevedea și plata unei dobânzi, care trebuie să se afle într-o relație rezonabilă cu rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei. Înțelegerea asupra dobânzii prin care se încalcă dispoziția alin.(1) este nulă.

Rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei aplicabilă (de operațiunile de bază pe termen scurt a politicii monetare) în perioada valabilității relațiilor de împrumut era între 6,5 - 7,5 % anual, rata anuală a dobânzii pe împrumut fiind 38,75 %, dintre care 21,95 rata anuală a dobânzii și 16,8 % (corelația procentuală între suma achitării pentru administrare lunară în mărime de 28 dolari SUA și suma contractului de credit acordat în mărime de 2000 dolari SUA) comisionul pentru administrare lunară a acestuia.

Necătând la o utilizare voalată în contract a noțiunii „administrare lunară”, după semnificația și caracterul acesteia, plata indicată se egalează cu noțiunea „dobânda procentuală pe contractul de împrumut”.

Respectiv, este nul contractul de împrumut din 07 iunie 2018 în partea stabilirii mărimii dobânzii pentru folosirea mijloacelor împrumutate sub forma de comision pentru administrarea lunară.

Gotișan Aliona a solicitat recunoașterea ca fiind nul a contractului de împrumut nr. AR/18/F089 din 07 iunie 2018 în partea condiției de proprietate cu titlu oneros sub formă de comision în mărime de 28 dolari SUA pentru administrare lunară (pct. 1.11 din contract).

Prin hotărârea Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești din 04 septembrie 2020

s-a admis cererea de chemare în judecată O.C.N. Î.C.S. „EXPRES LEASING & MICROCREDIT” S.R.L.

S-a încasat în mod solidar de la Arabadji Alexei și Gotișan Aliona în beneficiul între O.C.N. Î.C.S. „EXPRES LEASING & MICROCREDIT” S.R.L. datoria în suma de 2815,44 dolari SUA conform cursului Băncii Naționale a Moldovei în ziua executării hotărârii, cheltuieli de plata taxei de stat în mărime de 1508 lei și cheltuieli pentru achitarea anunțului prin intermediul mijloacelor de informare în masă în mărime de 145 lei.

Cererea reconvențională înaintată de Gotișan Aliona, s-a respins ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța a reținut că, la încheierea contractului de împrumut cu dobândă, Arabadji Alexei și-a asumat obligația de respecta condițiile contractuale și anume să achite plata lunară în conformitate cu graficul de achitare, conform anexei nr.1 a contractului.

Începând cu luna aprilie 2019, Arabadji Alexei a încetat să achite plata conform graficului de achitare.

Astfel, din cauza neexecutării obligațiilor de către Arabadji Alexei a obligațiilor asumate, debitorii trebuie să achite calculele compensației și dobânzii pentru întârziere, prevăzute de punctele 3.2 și 3.3. a acordului adițional la contractul de conectare din 04 septembrie 2016.

Instanța de fond a constatat că, Gotișan Aliona este garant a contractului de împrumut cu dobândă nr.AR/18/F089 din 07 iunie 2018 încheiat între OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit,, SRL și Arabadji Alexei.

Prin semnarea contractul de fidejusiune Gotișan Aliona a luat cunoștință cu cerințele contractului și obligațiile privind rambursarea împrumutului în cazul neexecutării obligațiilor de către debitorul Arabadji Alexei față de OCN ÎCS „Express Leasing & Microcredit” SRL.

Pct. 1.11 al contractului din împrumut nr.AR/18/F089 din 07 iunie 2018 a fost convenit inițial la încheierea contractului de împrumut și respectiv pârâtul a făcut cunoștință și este condiție a contractului de împrumut cu dobândă nr.AR/18/F089 din 07 iunie 2018, semnat de părți.

Instanța a conchis rezonabilitatea dobânzii nominale contractuale în mărime de 21,95% anual, care constă din rata de refinanțare interbancară (CHIBOR) constituie 10,07% plus profitul creditorului de aproximativ jumătate din costul indicat, constituie 5,035%, plus cheltuielile suportate de creditor de 5% (în total 21,95%), astfel, rata de 21,95% anual este într-o relație rezonabilă și este permis de lege.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 24 septembrie 2020 a declarat apel solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 04 septembrie 2020, cu emiterea unei noi hotărâri prin care de să fie admisă cererea reconvențională și respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de O.C.N. Î. C.S. „EXPRES LEASING & MICROCREDIT” S.R.L.

Prin decizia Curții de Apel Comrat din 05 aprilie 2021 s-a respins apelul declarat de Gotișan Aliona și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 04 septembrie 2020.

La 26 mai 2021, Gotișan Aliona a declarat recurs solicitând casarea deciziei

Curții de Apel Comrat din 05 aprilie 2021 și a hotărârii Judecătorei Comrat, sediul Vulcănești din 04 septembrie 2020 solicitând admiterea cererii de recurs, casarea hotărârilor și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii reconvenționale și respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de O.C.N. Î. C.S. „EXPRES LEASING & MICROCREDIT” S.R.L

În motivare a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată. Argumentele instanței de apel privind faptul că în cazul dat nu au fost încălcate prevederile art. 869 Cod civil (în redacția de până la 01 martie 2019) privind aplicarea în concordanță condițiilor contractului de împrumut cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei.

Argumentul Curții de Apel cu privire la caracterul rezonabil al ratei dobânzii stabilite cu referire la indicatorii indicativi ai ratei CHIBOR, nu poate fi considerat justificat, deoarece prevederile legale prevăzute la momentul încheierii contractului de împrumut pentru plata dobânzilor, prevedeau plata dobândii, care urma să colaboreze în mod rezonabil cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei.

Instanța nu a combătut argumentul acțiunii reconvenționale potrivit căruia, în ciuda utilizării voalate a termenului „comision pentru administrare lunară” în contract, după sensul și caracterul său această plată este echivalentă noțiunii „dobândă conform contractului de împrumut”.

În opinia recurentului contractul de împrumut din 07 iunie 2018 în partea stabilirii mărimii dobânzii pentru utilizarea mijloacelor împrumutate sub forma de comisii pentru administrare lunară este nul.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Comrat a pronunțat dispozitivul deciziei la 05 aprilie 2021.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 26 mai 2021, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 28 iulie 2021, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimațiilor recursurile, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, corespondența fiind recepționată la 02 august 2021, potrivit avizelor de recepție (f.d.193-194).

Prin referința depusă la 16 august 2021, O.C.N. Î. C.S. „EXPRES LEASING & MICROCREDIT” S.R.L a reiterat că, recursul declarat de Gotișan Aliona nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de

procedură civilă.

În cererea de recurs nu este indicată nici o normă materială sau procedurală care ar fi fost încălcată de către instanța de apel, fiind indicate doar același motive asupra cărora s-a expus instanța de apel.

Intimatul a solicitat respingerea recursului.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v.

Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de *Gotișan Aliona* nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de *Gotișan Aliona*.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Dumitru Mardari